

ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ ತಾಲೂಕಿನ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ನಾಣ್ಯಪದ್ಧತಿ

ಡಾ. ಹೆಚ್.ಎನ್.ಕಾಳಸ್ವಾಮಿ¹

ಪೀಠಿಕೆ

ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಹಣದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದ್ದು, ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ಬಳಕೆಗೆ ತಂದಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ನಾಣ್ಯಗಳು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬೇಕಾದ ಹಾಗೂ ಪ್ರಿಯವಾದ ವಿನಿಮಯ ವಸ್ತುಗಳು. ಅವು ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾದವುಗಳು. ಪ್ರಪಂಚದ ಯಾವ ಮೂಲೆಗೆ ಹೋದರೂ, ಅಲ್ಲಿ ಅವರದೇ ಆದ ನಾಣ್ಯಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ನಾಣ್ಯಗಳಲ್ಲದೇ ಇರುವ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಊಹಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ. ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೂ ಮುಂಚೆ ವಸ್ತು ವಿನಿಮಯದ ಮೂಲಕ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಇತ್ತೀಚಿನವರೆಗೆ ನಾಗರಿಕತೆಯಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗಿದ್ದ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗದವರು ನಾಣ್ಯಗಳಲ್ಲದೆ ವಸ್ತುವಿನಿಮಯದ ಮೂಲಕವೇ ತಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಸಮಾಜ ಸಂಕೀರ್ಣವಾದಂತೆ ವಸ್ತುವಿನಿಮಯ ಪದ್ಧತಿಯಿಲ್ಲದಂತಾದ ನ್ಯೂನತೆ ಮತ್ತು ಇತಿಮಿತಿಗಳಿಂದಾಗಿ ನಾಣ್ಯದ ಉಗಮವಾಯಿತು. ಪ್ರಾರಂಭದ ದೆಸೆಯ ಒರಟು ನಾಣ್ಯಗಳು ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಿಂದಾಗಿ ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳನ್ನು ದಾಟಿ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯ ನಾಣ್ಯಗಳಿಗೆ ನಾಂದಿಯಾದವು. ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ತಂಕಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ತಂಕಶಾಲೆ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಪಂಚ್ ಚಿಹ್ನೆಯ ವಿಧಾನ, ಎರಕ ಒಯ್ಯುವ ವಿಧಾನ, ಉಬ್ಬು ವಿನ್ಯಾಸ ವಿಧಾನ, ಮುದ್ರಣ ವಿಧಾನ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದ್ದಿತು. ಗದ್ಯಾಣ, ಪಣ, ಹಗೆ, ಹಾರ, ಬೆಳೆ, ಕಾಸು ಮುಂತಾದ ನಾಣ್ಯಗಳು ಚಲಾವಣೆಯಲ್ಲಿದ್ದವು. ಗದ್ಯಾಣವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ ಮನೆತನದವರು ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ, ಪಣ ಹಗ ಇವು ವಿಜಯನಗರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ದೊರೆತಿರುವ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖವಾಗಿರುವ ನಾಣ್ಯಗಳಿಂದ ವರಹ, ಹೊನ್ನು, ಹಣ, ಹಾಗ, ಬೆಳೆ, ಕಂಠೀರಾಯ, ಗುಳುಗೆ, ಕಂಠೀರಾಯ ವಿಳಾಸದ ಹನ್, ಪೊನ್ ಎಂಬ ನಾಣ್ಯಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ.

¹ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಹಾಯಕರು, ಕುವೆಂಪು ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ, ಮಾನಸ ಗಂಗೋತ್ರಿ, ಮೈಸೂರು.

1 ಗದ್ಯಾಣ = 10 ಪಣ, 1 ಪಣ = 4 ಹಗ, 1 ಹಗ = 4 ವೀಸ, 1 ವೀಸ = 2 ಬೆಳೆ, 1 ವರಹ = 10 ಪಣ, ½ ಗದ್ಯಾಣ = 2 ಕಾಟಿ ಈ ರೀತಿಯ ನಾಣ್ಯಗಳು ಚಲಾವಣೆಯಲ್ಲಿದ್ದವು.

ಸಂಪಿಗೆಪುರ ಅರ್ಕೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿರುವ ಕ್ರಿ.ಶ. 9ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಶಾಸನವು ಮಾಂಬಳ್ಳಿ ಮಹಾರಾಜರು ಕೊಂಚ್ಚಿಯ ಪುದಿಗೆರೆಯ, ಕೊಣವೊರ, ತಮ್ಮೂರ ಇವರಿಂದ ಪಡೆದ ಧನವನ್ನು ಕೆರೆಗೆ, ದೇಗುಲಕ್ಕೆ, ಅಂಬಲಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಬಸದಿಗೆ ಹಾಗೂ ಅತಿಥಿಗಳಿಗಾಗಿ ನೀಡಿದ್ದನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದೆ. ಕ್ರಿ.ಶ. 1275ರ ಹಂಗಳ ಶಾಸನವು ಮಾರಿಸೆಟ್ಟಿ ತೈತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ತ್ರಿಸಂಧಿ ವಿಳಕ್ಕು ಎಂದರೆ ಮೂರು ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ದೀಪ ಹಚ್ಚಲು ಎರಡು ಹೊನ್ನಿನ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಆ ಚಂದ್ರಾರ್ಕಸ್ಥಾಯಿಯಾಗಿ ಬಿಟ್ಟದ್ದಾನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತದೆ.

ಕ್ರಿ.ಶ.1372ರ ವಿಜಯನಗರದ ಚಿಕ್ಕಕೆಂಪನ್ನವೊಡೆಯನ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಕಾಲದ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ರಾಮೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯದ ಸ್ವಸ್ತಿ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸಹಿತ ಶ್ರೀಮತ್ಸವನಮಸ್ತದ ಮಹಾಗ್ರಾಹಾರ ಪ್ರಸನ್ನ ವಿಜಯ ಪುರದ ಮಹಾಜನರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯಮತ್ಯದಿಂದ ಊರಿನ ರಾಮನಾಥದೇವರ ಪಾತ್ರ ಭೋಗಕ್ಕೆ 30 ಗದ್ಯಾಣವನ್ನು ಪ್ರತಿವರ್ಷಕೊಡಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಚಾರಿಯೂರ ಶ್ರಾದ್ಧರು ಕಟ್ಟಿದ ಏರಿಗೆ ಒಂದು ವರಹದಂತೆ, ಉಳಿದವರು ನನ್ನದು ತನ್ನದೆಂದೆ ಅರ್ಧ ವರಹದಂತೆ ಪ್ರತಿ ಕುಟುಂಬದವರು ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಖಂಡುಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ತಾವು ಕೊಡುವ 30 ಗದ್ಯಾಣವನ್ನು 3 ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿ, ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಗ್ರಾಮದಿಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕುಲದಿಂದ ಬಹಿಷ್ಕರಿಸುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ ಅಶೇಷ ಮಹಾಜನಗಳ ಹಸ್ತದವೊಪ್ಪದಲ್ಲಿ ಶಾಸನ ಹಾಕಿಸಿದೆ. ಕ್ರಿ.ಶ. 1376ರ ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ವಿಜಯಪುರದ ಅಗ್ರಹಾರ ಮಹಾಜನರು ರಾಮನಾಥ ದೇವಾಲಯದ ಪಾತ್ರ ಭೋಗಕ್ಕಾಗಿ (ನರ್ತಕಿಯರು) 30 ಗದ್ಯಾಣಗಳನ್ನು ದಾನವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ವಿಷಯವಿದೆ. ಕ್ರಿ.ಶ. 1412ರ ಚಿಕ್ಕಣಾಪುರದ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ 270 ಹಣಗಳಿಗೆ 27 ಹೊನ್ನುಗಳು ಸಮವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇದರಿಂದ 1 ಹೊನ್ನುಗೆ 10 ಪಣಗಳು ಸಮವೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಕ್ರಿ.ಶ. 1417ರ ತ್ರಿಯಂಬಕಪುರದ ಶಾಸನವು ಉಮ್ಮತ್ತೂರು ಪಾಳೆಗಾರರಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು ಇಲ್ಲಿ ಹೊನ್ನು ಹಣ ಎಂಬ ಪದ ಬಳಕೆಯಾಗಿದೆ. ಕ್ರಿ.ಶ. 14ನೇ ಶತಮಾನಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ದೇವರ ಭಂಡಾರದಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ 150 ಗದ್ಯಾಣ ಹೊನ್ನುಗೆ ಬರುವ ಬಡ್ಡಿಯಿಂದ ರಾಮನಾಥ ದೇವರಿಗೆ ಪ್ರತಿದಿನ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ಪೂಜೆ, ನೈವೇದ್ಯ, ನಂದಾದೀವಿಗೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಮಹಾಜನರು ಒಪ್ಪಿ ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಬರೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಕ್ರಿ.ಶ.1492ರ ಪ್ರಿಯಂಬಕಪುರ ಶಾಸನವು ಗುತ್ತಿಗೆಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಿದ್ದು ಪ್ರಿಯಂಬಕ ದೇವರಿಗೆ ಸರ್ವಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಡೆದು ಬಾಹಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ

ಪುರವರ್ಗವಾಗಿ ಸೀಮೆಯನ್ನು 12ಕ್ಕೆ ಪುರ ಗುತ್ತಿಗೆಯಾಗಿ 12 ಹೊನ್ನನು ತ್ರಿಯಂಬಕ ದೇವರ ಭಂಡಾರಕ್ಕೆ ವರುಷ ವರ್ಷಂ ಪ್ರತಿ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಎಂಬ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ.

ಕ್ರಿ.ಶ.1494ರ ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆಯ ಒಂದು ಶಾಸನವು ದೇವರಾಯ ಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ ಎಂಬ ಹೊಸ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಅದನ್ನು ತ್ರಿಯಂಬಕ ದೇವರ ಸೇವೆಗೆ ತೆರಿಗೆ ಮಾಫಿ ಮಾಡಿದನೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಹೊಸ ಪಟ್ಟಣದ ಗಡಿಗಳನ್ನು ಲಿಂಗಚಿಹ್ನೆಯುಳ್ಳ ಕಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಗುರುತು ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಒಂದು ಕೆರೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಡಿಕೆ ಮರಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟು ಆ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು 12 ಗದ್ಯಾಣಗಳಿಗೆ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಕೊಡಲಾಯಿತು. ಕ್ರಿ.ಶ.1504ರ ತೆರಕಣಾಂಬಿ ಶಾಸನವು ತೆರಕಣಾಂಬಿಯ ನಾಡೊಳಗೆ ಅಲ್ಲಾಳನಾಥ ದೇವರ ತೀರ ಕಾಣಿಕೆಗೆ ದೇವದಾಯ, ಬ್ರಹ್ಮದಾಯ ಗ್ರಾಮಗಳು ಅಲ್ಲಾಳನಾಥ ದೇವರ ಅಂಗಬೋಗ ಅಮೃತಪಡಿಗೆ 25 ಹೊನ್ನನು ದಾನ ನೀಡಿದ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ತ್ರಿಯಂಬಕಪುರದ ತ್ರಿಯಂಬಕೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯದ ಅರ್ಚಕರ ವಶದಲ್ಲಿರುವ ತಾಮ್ರಶಾಸನ ಕ್ರಿ.ಶ. 1521ಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ. ಇದು ವಿಷು ಸಂವತ್ಸರದ ಪುಷ್ಯಶುದ್ಧ ತದಿಗೆಯ ಮಕರಸಂಕ್ರಾಂತಿ ಪುಣ್ಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿರೂಪಾಕ್ಷದೇವರ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣರಾಯರು ತ್ರಿಯಂಬಕಲಿಂಗದೇವರಿಗೆ ಅಂಗ ಭೋಗ ರಂಗಭೋಗ ತಿರುಪಣಿ ಕಟ್ಟಿಕಾಲುವೆ ಇಷ್ಟಕ್ಕೂ ಸಲ್ಲವಂತೆ ದಾನ ನೀಡಿದ ಭೂದಾನದ ವಿವರ ಹೀಗಿದೆ - 'ತೆರಕಣಾಂಬಿ ಸ್ಥಳದ ಕೋಡಿಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮವೊಂದರಲ್ಲಿ 398 ಹೊನ್ನು, ಕಾಲು ವಳಿಗ್ರಾಮ ಅಣಿಯೂರು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ 42 ಹೊನ್ನು 4 ಹಣ, ಚನ್ನಯ್ಯನಪುರದ ಗ್ರಾಮವೊಂದಕ್ಕೆ 37 ಹೊನ್ನು 2 ಹಣ. ಈ ಮೂರು ಗ್ರಾಮಗಳೂ ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು 477 ಹೊನ್ನು 6 ಹಣ, ಚಿರುಕನಹಳ್ಳಿಯ ಗ್ರಾಮವೊಂದಕ್ಕೆ 80 ವರಹ, ಹೊಸಹಳ್ಳಿಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ 55 ವರಹ, ಚೌಡೇಹಳ್ಳಿಯ ಗ್ರಾಮವೊಂದಕ್ಕೆ 60 ವರಹ, ಆ ಕಾಲುವಳಿ ಪುರಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ 25 ವರಹ, ಮಂಗಲದಮಾಲದಿಂದ 15 ವರಹ, ಮೊಲುವುಂಮವೊರ ನಂಜರಾಯನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ನಡದುಬಂದ ಗ್ರಾಮ ಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ ಆ ಕಾಲುವಳಿಪುರ ಸಹ ಗ್ರಾಮವೆರಡಕ್ಕೆ 40 ವರಹ, ತೂಪುರು ಆ ಪುರಸಹ ಗ್ರಾಮವೆರಡಕ್ಕೆ 250 ವರಹ ಮತ್ತು ತ್ರಿಯಂಬಕದೇವರಿಗೆ ಸಲುವ ಗ್ರಾಮಗಳು ಹೊರತೆರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಪಾಲಿಸಿದರು - ಗಣಾಚಾರತೆರಿಗೆ ಕಮ್ಮಾರತೆರಿಗೆ, ಕುರಿತೆರಿಗೆ, ಮಾದಾರಿಕೆ ಉಪ್ಪಿನ ಕಾವಲಿ ಸುಂಕ ಯೆಲೆತರಗು ಬೆಟ್ಟದ ಕಾವಲು, ಇಷ್ಟನ್ನು ಸರ್ವಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟದ್ದು 67 ವರಹ 6 ಹಣ. ಇದಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ಊರುಗಳ ವರಹಗಳನ್ನು ದಾನವಾಗಿ ಧಾರೆಯನೆರೆದು ಸಮರ್ಪಿಸಿದ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ. ಈ ತಾಮ್ರಶಾಸನವನ್ನು ಸಭಾಪತಿಯು ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯನ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಮಲ್ಲಣ್ಣಾಚಾರಿಯ ಮಗ ವೀರಣ್ಣಾಚಾರಿಯು ಕೆತ್ತಿದ್ದಾನೆ.

ತೆರಕಣಾಂಬಿಯ ರಾಮಭದ್ರ ದೇವಾಲಯದ ಪಾತಾಳಾಂಕಣದಲ್ಲಿರುವ ಕ್ರಿ.ಶ. 1521ರ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಮಹಾಪ್ರಧಾನ ಸಾಳುವ ಗೋವಿಂದರಾಯರು ಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯರಿಗೆ ಪುಣ್ಯವಾಗ ಬೇಕೆಂದು ತೆರಕಣಾಂಬಿಯ ಆಳ್ವಾರದೇವರ ರಥೋತ್ಸವ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತೆರಕಣಾಂಬಿಗೆ ಸಲ್ಲುವ ಗ್ರಾಮಗಳೊಳಗೆ ದೇವದಾಯ ಬ್ರಹ್ಮದಾಯ ಹೊರಗಾಗಿಯೂ ತಾರದಾಡಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲುವ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಗ್ರಾಮಾನುಗ್ರಾಮಗಳು ಹಳ್ಳಿಹಿರಿವೂರ ಪುರಗಳು ಮೊದಲಾದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಎರಡೆರಡು ಹಣದಂತೆ ಪಡೆಯುವಂತೆ ತೆರಕಣಾಂಬಿಯ ಪಾರುಪತ್ಯಗಾರ ಅಯ್ಯಪ್ಪಗಳ ಮಂಟಪರಸರಿಗೆ, ಮಾಗಯರ ನಂಜಯರಸರಿಗೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟ ಧರ್ಮಶಾಸನ. ಈ ತೇರಕಾಣಿಕೆಯ ಹೊನ್ನು ತೆರಕಾಣಿಕೆಯ ಚಾವಡಿಗೆ ಚಿಕ್ಕಪಾರುಪತ್ಯಗಾರರು ಈ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕುಳವಾಸಿಯಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಆಳ್ವಾರದೇವರ ರಥೋತ್ಸವವನ್ನು ಆಚಂದ್ರಾರ್ಕಸ್ಥಾಯಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಿ ಕೊಂಡು ಬರುವಂತೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದೆ.

ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ ತಾಲೂಕಿನ ಕ್ರಿ.ಶ.1535ಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ತ್ರಿಯಂಬಕಪುರದಲ್ಲಿನ 137ನೆಯ ಶಾಸನವು ತ್ರಿಯಂಬಕದೇವರ ದೇವಾಲಯದ ಸ್ಥಾನಿಕನಾದ ನಂಜಿನಾಥ ಜೋಯಿಸನ ಮಗ ಅಯ್ಯಪ್ಪನು ಕಮಲಾಪುರ ಅಗ್ರಹಾರವೆಂಬ ಪ್ರತಿನಾಮವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದ ಹುಲ್ಲಾಣ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿದ್ದ ತನ್ನ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಆಗ ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿದ್ದ ಭೂಮಿಯ ಬೆಲೆಯಾದ 250 ವರಹಗಳಿಗೆ ಮಾರಿದನು. ಹೀಗೆ ಮಾರಿದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ತಾನು ಸರ್ವಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪಡೆದ ತೋಟ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ ಹಾಗೂ ಗೋಪಣರಿಂದ 100 ವರಹಗಳಿಗೆ ಕೊಂಡಿದ್ದ ಭೂಮಿಯೂ ಸೇರಿದೆ. ಈ ದೇವಾಲಯದ ಅಧಿಕಾರಿಯಾದ ಭಾಸ್ಕರಯ್ಯನು ಗುರುಮೂರ್ತಿ ತ್ರಿಯಂಬಕದೇವರ ದೇವಾಲಯಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಂಡನೆಂಬುದನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತದೆ. ಇದೇ ತಾಲೂಕಿನ ಹಳ್ಳದ ಪುರ (ಬೇಚಿರಾಕ್) ಬಸವನಗುಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕ್ರಿ.ಶ. 1550ರ ಶಾಸನ ವೀರಪ್ರತಾಪ ಸದಾಶಿವರಾಯರ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಧರ ಮಹಾಪಾತ್ರ ಅರಸುಗಳಿಗೆ ಅವರ ನಾಯಕತನಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ತೆರಕಣಾಂಬಿಯ ಸೀಮೆಯ ಹಳ್ಳದಪುರ ಗ್ರಾಮವನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ ಅಯ್ಯನವರಿಗೆ ಅಗ್ರಹಾರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು 55 ವರಹದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ತಾಯಿಗೆ ಧರ್ಮವಾಗಲಿ ಎಂದು ಬಿಟ್ಟನೆಂದು ತಿಳಿಸಿದೆ.

ಹಳ್ಳದಪುರ ಬೇಚಿರಾಕ್ ಬಸವನಗುಡಿ ಬಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕ್ರಿ.ಶ.1550ರ ಶಾಸನವು ಸದಾಶಿವರಾಯರು ಆಳ್ವಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ವಿದ್ಯಾಧರಮಹಾಪಾತ್ರ ಅರಸುಗಳ ನಾಯಕತನಕ್ಕೆ ತೆರಕಣಾಂಬಿಯ ಕಲ್ಲಹಳ್ಳಿ ಸ್ಥಳದ ಹಳ್ಳದಪುರ ಗ್ರಾಮವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದನ್ನು ಅವರು ತಮ್ಮ ತಾಯಿಯವರಿಗೆ ಧರ್ಮವಾಗಬೇಕೆಂದು ಅಗ್ರಹಾರವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಸರ್ವಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತೆರಿಗೆ 55 ಗದ್ಯಾಣ ವರಹದ ಚಿತ್ಸುಸೀಮೆಯಲ್ಲಿರುವ ಗದ್ದೆ ಬೆದ್ದಲು ತೋಟ ಸುಂಕ ಸುವರ್ನಾದಾಯ

ಮುಂತಾದವನ್ನು ಕಲ್ಲಹಾಳೆಯ ಕಲ್ಲಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಖ1 ಒಂದನ್ನು ಆದಿಕ್ರಿಯದಾನ ಪರಿವರ್ತನೆ ಸಲುವಂತೆ ನಿಮ್ಮ ಪುತ್ರ ಪೌತ್ರರು ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರರಿರುವರೆಗೂ ಅನುಭವಿಸುವಂತೆ ಹೇಳಿ ಲಕ್ಷಿಪತಿ ಅಯ್ಯನವರಿಗೆ ದಾನಮಾಡಿದ ವಿವರವಿದೆ.

ಕ್ರಿ.ಶ.1553ರ ಬಲ್ಲಹಳ್ಳಿ ಶಾಸನವು ಬೂಲ್ಲಹಳ್ಳಿಯ ಕೇಶವಪೆರುಮಾಳ್ ದೇವರ ರಂಗಕಂಬಕ್ಕೆ ಮಾರಿಶೆಟ್ಟಿಕೆಯ ಮಗ ಮಾದಿಯಣ್ಣನು 3 ಗದ್ಯಾಣ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ. ಕ್ರಿ.ಶ. 16ನೇ ಶತಮಾನದ ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ ಶಾಸನವು ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾದೇವೋತ್ತಮ ಶ್ರೀ ರಾಮೇಯ ದೇವರಿಗೆ ಚಿಕ್ಕನಂಜೇಯ ಅರಸರು ಹೆಡತಲೆಯ ಮಹಾಧಿರಾಜ ಒಡೆಯರ ಮಕ್ಕಳು ವಿಶ್ವನಾಥ ಒಡೆಯರಿಗೆ ವಿಜಯಪುರದಲ್ಲು 18 ಹೊನ್ನಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಒಂದು ಒತ್ತಿನ ನೈವೇದ್ಯಕ್ಕೆ ದಾರೆ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ವಿಷಯವನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತದೆ.

ಕ್ರಿ.ಶ.16ನೇಶತಮಾನದ ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ರಾಮೇಯದೇವರ ಒಂದು ಹೊತ್ತಿನ ನಯಿವೆದ್ಯಕ್ಕೆ ವಿಶ್ವನಾಥವೊಡೆಯರಿಂದ 18 ಹೊನ್ನು ಕ್ರಯವಾಗಿ ಕೊಂಡು ಯಡತಲೆ ಚಿಕ್ಕನಂಜಯ ಅರಸರು ಭೂಮಿಯನ್ನು ದಾನ ನೀಡಿದ ದಾಖಲೆಯಿದೆ. ಇದೇ ಕಾಲದ ಇದೇ ಊರಿನ ಮತ್ತೊಂದು ಶಾಸನ ವಿಜಯಪುರದ ಅನಂತದೇವರಿಗೋಸ್ಕರ ಬೌರ ಮತ್ತು ಬಾನರವಾಡಿಯ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ, ತೋಟ, ಮನೆ, ನಿವೇಶನವನ್ನು ಬೈಚಣ್ಣ ಮತ್ತು ಕಾಮೆಯನಾಯಕ ದಾನ ನೀಡಿದ ದಾಖಲೆಯಿದೆ. ಇದೇ ಕಾಲದ ಪಂಚನಹಳ್ಳಿ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಪಂಚನಹಳ್ಳಿಯ ಸಿದ್ಧಗುಡನ ಮಕ್ಕಳು ಪುಟ್ಟದೇವಗುಡನ ಶ್ರೀ ಬಸವೇಶ್ವರ ದೇವರಿಗೆ ಅರಕೆಱಿಯ ಮಲ್ಲಪ್ಪನಾಯಕರ ಕುಮಾರಪೆರಮನಾಯ್ಕ ಅಯ್ಯನವರು ತಮಗೆ ಪುಣ್ಯವಾಗಬೇಕೆಂದು ಕೊಟ್ಟ ಕೊಡುಗೆ. ಕ್ರಿ.ಶ. 1751ರ ಮಾದಪಟ್ಟಣದ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಕಂಠೀರಾಯ ಬೆಳೆ, ಕಂಠೀರಾಯಗಳಿಗೆ, ಕಂಠೀರಾಯ ಹಣದ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ. ಹೀಗೆ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿತವಾಗಿರುವ ನಾಣ್ಯಗಳು ಆಯಾಕಾಲದ ರಾಜಮನೆತನಗಳ ಮೇಲೆ ಅವರು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದ ಚಿಹ್ನೆ, ಲೋಹಗಳು ಮೌಲ್ಯ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಮೇಲೆ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲುವಲ್ಲಿ ನಾಣ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮುಖವಾದವುಗಳಾಗಿವೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

- ಚಿದಾನಂದಮೂರ್ತಿ, ಎಂ. (2013). ಕನ್ನಡ ಶಾಸನಗಳ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನ. ಸಪ್ಪ ಬುಕ್ ಹೌಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು.
- ಕನ್ನಡ ವಿಷಯ ವಿಶ್ವಕೋಶ. (2005). ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಮೈಸೂರು.
- ನರಸಿಂಹಮೂರ್ತಿ, ಎ. ವಿ. (2003). ಕರ್ನಾಟಕ ನಾಣ್ಯ ಪರಂಪರೆ.

- ನಾಯಕ,ಹಾ.ಮಾ. (1975). ಎಪಿಗ್ರಾಫಿಯ ಕರ್ನಾಟಕ, ಸಂಪುಟ-4, ಕುವೆಂಪು ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ, ಮೈ.ವಿ.ವಿ., ಮೈಸೂರು.
- ಸೂರ್ಯನಾಥ ಕಾಮತ್. (2017). ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಇತಿಹಾಸ, ಎಂ.ಸಿ.ಸಿ.ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್ಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು.
- ಸೂರ್ಯನಾಥ ಕಾಮತ್ ಯು. (ಸಂ.). (1984). ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಗ್ಯಾಸೆಟಿಯರ್ ಭಾಗ-1, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು.
- ತಿಪ್ಪೆರುದ್ರಸ್ವಾಮಿ, ಹೆಚ್. (2010). ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ. ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಮೈಸೂರು.

